

Қурбонлик қилинглари! Чунки у бобокалонингиз Иброҳимнинг суннатидир

09:00 / 15.07.2021 3146

Аллоҳ таоло Қуръони Каримда шундай марҳамат қилади:

«Албатта, Биз сенга Кавсарни бердик. Бас, Роббингга намоз ўқи ва жонлиқ сўй», деган («Кавсар» сураси, 1-2-оятлар).

«Кавсар»ни тафсирчиларимиз «кўп яхшилик» деб айтишлари, бу эса Пайғамбарлик, Қуръон, ҳикмат, умматнинг кўплиги, шафоат ва Пайғамбаримизга берилган бошқа сон-саноксиз яхшиликлардан иборатлиги ва бошқалар тўғрисида кўп ва хўб ёзганлар.

«Бас, Роббингга намоз ўқи ва жонлиқ сўй».

Кавсарни берган Аллоҳга ҳар қанча шукр қилинса, шунча оз. Холис Аллоҳнинг Ўзи учун ибодат қилиб, намоз ўқиш, фақат Худонинг йўлида жонлиқ сўйиб, бева-бечораларни тўйдириш шукрнинг бир кўринишидир.

Уламо аҳлларимиз «Ушбу ояти каримадаги «намоз»дан мурод ийди қурбон намози, «жонлиқ»дан мурод қурбонликка сўйиладиган ҳайвон», деганлар.

هُنَعُ هَلَلَا يَضَرُّ مَيْلُ سِنِّ بِنْفَنُخْمُ نَع
يَلِصَّ يَبِّنْ لَا عَمَّ أَفُوقُو أَنْكَ بِلَاق
تَأْفَرَعَبْ مَلَسُو هِيَلَعْ هَلَلَا
سَأَنَّ لَأَاهِيَا أَيُّ لُوقِي هُتَعَمَسَف
مَاعُ لُكَ يَفِ تَيْبِ لَهْ أَلُكَ يَلَع
أَمْ نَوْرَدَتْ لَهْ هُرَيْتَعُو هِيْحُضْأ
أَهَنْوَمَسْتُ يَتَّ لَأَيَّ هُرَيْتَعُ لَأ
بِنَنْسَلَأَبْأَخْصَأْ هَأُورْ هِيْبَجْرَلَأ

Михнаф ибн Сулайм розияллоху анҳудан ривоят қилинади.

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам билан Арафотда турган эдик. Мен у зотнинг:

«Эй одамлар! Ҳар бир уй аҳлига ҳар йили бир қурбонлик ва атийра лозимдир. Атийра нималигини биласизларми? У сизлар ражабия деб атайдиган нарсадир», деганларини эшитдим».

«Сунан» эгалари ривоят қилганлар.

Шарҳ: Ушбу ҳадиси шарифда зикр қилинган «атийра» ҳақида ўтган фаслда батафсил сўз юритилди. Ражаб ойида жоҳилият ишларини аралаштирмай

сўйиш сўйиб, ўзи еб, камбағалларга ҳам берса, ҳечқиси йўқлиги баён қилинди.

«Кавсар» сурасининг юқорида келган ояти ва ушбу ҳадис Ҳанафий мазҳаби уламоларининг «Ҳур, муқим, бой мусулмон одамга қурбонлик қилиш вожибдир», деган гапларига ҳужжатдир.

Шунингдек, Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам ўзларининг бошқа ҳадисларида:

«Қурбонлик қилинглар! Чунки у отангиз Иброҳимнинг суннатида», деганлар.

Имом Аҳмад ибн Ҳанбал, Ибн Можа ва ал-Ҳокимлар ривоят қилган ҳадисда эса:

«Ким имконга эга бўлиб туриб, қурбонлик қилмаган бўлса, зинҳор намозгоҳимизга яқинлашмасин», дейилган.

Бошқалар қурбонлик қилишни суннати муаккада, деганлар. Уларнинг ҳам ўзларига яраша далиллари бор.

تَدِيشَ : لَاقُ ؕ نَعُ ؕ لَلَا يَضَرُّ رِبَاجُ نَعُ
مَلَسُو هِيْلَعِ هَلَلَا يَلَصُّ يَبْنَلَا غَم
يَضَقُ أَمَلَفِ ، يَلَصُّ مَلَا يَفِ يَحْضَأَلَا
يَتَأُو . وَرَبُّنَمِ نَعُ لَزَنُ هَتَبُطُخِ
مُسَبِ : لَاقُو . وَدَيِبُ هَحَبَدَفِ شُبَكِبِ

مَلَّ نَمَعَوِ يَنَّعِ اَذَهٗ رُبَّكَ اُ هَلَلَاوِ هَلَلَا دُوَادٍ وُّبَاُ هَاوَرٍ . يَتَّمُا نَمَّ حَضِي يَذْمُرْتَلَاوِ

Жобир розияллоху анхудан ривоят қилинади.

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам билан намозгоҳда Қурбон намозига қатнашдим. У зот хутбаларини тугатиб, минбарларидан тушганларида бир қўчқор кетирилди. Бас, у зот уни ўз қўллари билан сўйдилар ва:

«Бисмиллаҳ ва Аллоху Акбар! Бу мендан ва менинг қурбонлик қилмаган умматимдан», дедилар».

Абу Довуд ва Термизий ривоят қилганлар.

Шарҳ: Ушбу ҳадиси шарифдан олинадиган фойдалар:

1. Пайғамбар соллаллоху алайҳи васаллам қурбон ҳайити намозини масжидда эмас, намозгоҳда ўқиганлари.
2. Ийд намозидан кейин хутба қилиниши.
3. Ийд намози хутбаси минбарда қилиниши.
4. Пайғамбар соллаллоху алайҳи васаллам қурбонликка қўчқор сўйганлари.
5. Қурбонликни эгаси ўз қўли билан сўйса, афзаллиги.
6. Қурбонликни сўйишда «Бисмиллаҳ ва Аллоху акбар!» дейиш кераклиги.
7. Сўювчи илмли киши бўлса, қурбонликни сўйиш пайтида кимдан эканлигини айтиш мумкинлиги.
8. Пайғамбар соллаллоху алайҳи васалламнинг қурбонлик қилмаган умматлари номидан қурбонлик қилганлари.

«Ҳадис ва ҳаёт» китоби асосида тайёрланди